

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Dissertatio Exegetico-Critica Exhibens Vindicias
Integritatis S. Scripturae Qvo Ad Locvm Vexatissimvm 2.
Chron. XXII, 1.2 De Annis Ahasiae**

Consentiente Venerando Theologorum Ordine - A. D. Jvnii A. R. S. MDCCL
... Pvblice Tvebitvr

Lilienthal, Theodor Christoph Lilienthal, Theodor Christoph

Regiomonti, MDCCL

VD18 90565037

§. VIII.

urn:nbn:de:gbv:45:1-15087

(*) Ingenue hoc fatetur ipse RICH. SIMONIUS *Histoire Critique du vieux Testament Lib. I. Cap. 23. p. 130. a. Je sçai inquit, que quelquesunes prétendent, que les Copistes ont mis une lettre pour une autre, et que de là est venuë la difference des nombres; parce que les Hebreux aussi-bien que les Grecs, n'ont pas eu d'autres chiffres que leurs lettres: mais les Juifs écrivoient dans le Texte de la Bible les nombres selon toute l'étenduë des mots, et non pas par chiffres ou par lettres, et il y a de l'apparence, qu'ils n'ont point varié en cela. Consentit HUG. GROTIUS ad Marc. XV. 25.*

(**) Conf. Cel. IOH. GOTTL. CARPZOVII *Critic. Sacr. Part. II. Cap. 5. p. 625. 645.*

§. VII.

Nec adeo inextricabilis est nodus de annis Achasiae, ut veluti Gordius secari debeat, per concessam aliqualem textus sacri corruptionem. Dudum Eruditi commodam instituere tentarunt conciliationem locorum 2. Reg. VIII. 26. et 2. Chron. XXII. 2. apparenter inter se pugnantium (*). Fateor non pari successu hoc praestitum esse ab omnibus, explicationesque tantum non omnes suis adhuc laborare difficultatibus haud exiguis. Quum tamen excogitata tandem sit noua nodi huius solutio, quae omnibus fere dubiis ex asse satisfacit: eam praesenti dissertatione ulterius stabilire, et ea quae eidem adhuc obstare videbantur remouere, in animum induxi; lustratis in antecessum caeteris hypothesebus, non quidem omnibus, sed illis modo, quae quadam se commendant probabilitate.

(*) Ut alios taceam, qui vel in Commentariis suis, vel data occasione hanc difficultatem tetigerunt, quos in diuersarum sententiarum recensione nominabo: ex professio locum hunc vexatissimum illustrarunt IOH. MEYERUS in *Annot. ad Seder Olam p. 919.* IOH. ZYTHOPAEUS in *Nodo Gordio Script. S. enodato Lubec 688.* IO. IOACH. SCHROEDER in *Diss. de annis Achasiae Iudaeorum Regis Lips. 715.* HENR. GOTTL. REIME in *Diss. Achasiae aetate non maior patre Foramo. Jen. 714.* IOH. MARCKIUS in *Sylloge Dissert. in V. T. p. 621.* SINCERUS PISTOPHILUS in *der Erläuterung schwerer Schriftstellen. T. II. p. 611.* ADAM GOTTL. KERZIG in *den neuen Exegetischen Versuchen p. 131.* Sed quum omnes hi dubiis nondum satisfecerint; nostra forsitan opella superflua non videbitur.

§. VIII.

Eorum primo loco considerata venit sententia, qui annos XLII. quorum in nostro loco mentio fit ipsi Achasiae tribuere nolunt. Quum enim

·AI (*)

enim

enim anno Aetatis XXII. regale solium conscendisse dicatur 2. Reg. VIII. 26. hic vero de eodem regni initio sermo sit, necessario inde sequi putant, annos XLII. ad aliam quandam personam referendos esse. Et Athaliae quidem matris Achasiae annos computari, verosimile iudicant IAC. VSSERIVS (*) et GODOFR. KOHLREIFFIVS (**) ex quorum hypothesei textus sequentem in modum vertendus esset: *Ita regnavit Achasia filius Iorami Rex Iudae; et nomen matris eius Athalia filia Amri, quae annum agebat XLII. cum regnaret Achasia, regnavit vero annum unicum Hierosolymis.* Nec mirum esse aiunt, Athaliae potius annos numerari, quam Achasiae; quum hic nomine tantum Rex fuerit, rerum summam administrante matre, quae etiam post eius mortem sibi soli regnum vindicavit. Et hanc simul esse rationem, ob quam in subsequentibus annus aetatis Athaliae, quo regnare coepit, silentio praeteritur: nimirum quia iam in nostro loco illum indicauerit S. Scriptura. Durissima vero est verborum textus sacri traiectione, quam haec sententia supponit, nec tolerari potest, quum simile exemplum nusquam inueniatur. Hoc si liceret, quis tandem sacri Codicis textus tam certum haberet sensum, cui non alius affingi posset? Probari praeterea nequit, Athalam viuentem adhuc filio regni habenas tenuisse; potius si ea iam tum temporis polluisset auctoritate mulier tanta regnandi cupiditate flagrans, vt proprios nepotes et omne semen regnum ad interuersionem prosequuta fuerit; multo minus filio pepercisset, qui non solo Regis titulo vsus est, sed reipsa *regnavit Hierosolymis.* Nec obstat silentium S. Scripturae de aetate, qua Athalia regnum occupavit. Nam licet saepissime annum aetatis, quo principes regnum adire annotare solet; non tamen desunt exempla in contrarium. Si enim historia sacra annos quo Salomon, Abiam et Assa regimini admoti sunt, tacet; nec opus erat annos Athaliae iniuste regnum ad se rapientis commemorare, et quidem loco prorsus alieno: nimirum ubi initium regni Achasiae describit Textus sacer, quem **בן ארכעים שנה** *filium XLII. annorum* fuisse pronunciat, manifesto indicio, annos XLII. ad Athalam referendos non esse, quia tunc non **בן** sed **בת** *filia* tot annorum per Hebraismum dici debuisset.

(*) In Chronologia sacra p. 10. sq.

(**) In Chronologia Sacra Cap. XIV. p. 346.

§. IX.

Alia proinde ratione se expedire conantur, qui annos XLII. iterum non Achasiae, sed eius parenti Ioramio attribuunt, adeoque locum ita reddunt: *Et regnavit Achasia filius Iorami Regis Iudae nati XLII. annos cum regnare inciperet Achasia.* Nimirum, si Ioramus XXXII. annos natus fuit, quum a Iosaphato anno regiminis sui XXIII. in consortium regni assumeretur, 2 Chron. XXI. 20: annum egit XXXIV. mortuo anno regiminis sui XXV. Iosaphato. His annis aetatis Iorami, si adicias annos VIII. regiminis; quadragesimo secundo aetatis anno diem obiit supremum, filioque Achasiae regnum reliquit (*). Ast nec ista annorum Iorami computatio comprobari potest, nec tota quae eidem innititur dubii solutio. Nam 2 Chron. XXI. 20. immediate coniunguntur VIII. anni regiminis Iorami cum annis XXXII. quos natus erat, quum regnare inciperet: ab eodem igitur termino numerandi sunt, quo primum regimini admotus est. Perinde vero est, siue id factum dicas anno XXIII. vel potius XXII. Iosaphati, siue anno eius XXV: tota enim quos vixit Ioramus annorum summa non ultra annum XL. ascendet. Nec obiici potest, annis VIII. regiminis Iorami addendum esse biennium, quo aegrotavit. Nam, ut huius biennii iam v. 19. mentio facta est, adeo ut annis VIII. qui ipsi v. 20. tribuuntur, manifeste includatur; ita a consuetudine historiae sacrae prorsus alienum est, annos Regis quibus aduersa valetudine usus est, ab uniuersa annorum regiminis sui summa subtrahere. Sic Vias LII. annis regnasse dicitur 2. Chron. XXVI. 3. quamuis per plurimos annos lepra laborauerit, nec ipse regni habenas tenere potuerit. Accedit, Chronologiam Regum Iudae oppido turbari, si biennium morbi Regis Iorami ab annis VIII. regiminis eius separare velimus. Et si vel maxime Chronologia hanc admitteret explicationem; salua tamen accentuatione locum habere nequit, quum hac ratione neglecto Silluko accentu omnium maxime distinctiuo, vltima v. 1. verba ad versiculum sequentem trahantur arctissimeque cum eius verbis primis coniungantur. Nullum praeterea in medium adduci potest exemplum, in quo parentis iam defuncti indicaretur aetatis annus, quo filius regnum capeffuit. Ut taceam 2 Reg. VIII. 25. 26. eandem quam in nostro loco occurrere verborum constructionem: adeo ut eodem iure dici posset, Achasiam thronum conscendisse eo tempore, quo Iora-

Iora-

